

Pojištění

- **akceptace** - uznání návrhu pojistné smlouvy za platný, pokud splňuje podmínky stanovené pro daný druh pojištění
- **asociace pojišťoven** - instituce, jejímž úkolem je organizování vzájemné spolupráce a pomoci při zabezpečování společných zájmů pojišťoven.
- **assistance** - komplexní zabezpečení potřeb klientů pojišťovny při jejich cestách mimo trvalé bydliště, zejména do zahraničí. Služba zahrnuje například obstarání opravy poškozeného vozidla, jeho odtahení či zvláštní péči ve zdravotnickém zařízení.
- **bolestné** - dávka, která se poskytuje v případě odškodňování úrazů. Výši náhrady hodnotí lékař podle příslušné právní normy. Obdobnou dávkou je takzvaná náhrada za ztížení společenského uplatnění, kterou se z pojištění odpovědnosti odškodňují trvalé následky zdravotního poškození.
- **bonus** - sleva z pojistného poskytovaná v určitých případech
- **bonus za bezeškodní průběh** - sleva z pojistného poskytovaná v rámci pojištění motorových vozidel za určité období bez nehody
- **denní odškodné** - Tento termín se používá v úrazovém pojištění a týká se pojistného plnění za dobu nezbytného léčení následků úrazu. Jde o částku tohoto plnění připadající na jeden den léčení. Nárok na toto plnění však vzniká, pokud celková doba léčení je delší než minimální doba léčení stanovená ve všeobecných pojistných podmínkách či v pojistné smlouvě.
- **doložka, klauzule** - omezení, podmínka, výhrada ke smlouvě
- **dozor nad pojišťovnictvím** - instituce dohlížející na správné fungování pojišťovnictví, v tuzemských podmínkách tuto funkci plní ČNB. Posláním dozoru je zejména kontrola dodržování zákona o pojišťovnictví, ochrana zájmů klientů pojišťoven, dohled na ekonomickým a etickým chováním pojišťoven či regulace operací prováděných pojišťovnami na peněžním a kapitálovém trhu.
- **excedent** - část škody, kterou pojišťovna postupuje z převzatého pojištění jiným pojišťovnám, s nimiž je v zajišťovacím poměru
- **franšíza** - Dohodnutá peněžní částka, kterou se pojištěný podílí na pojistné události. Stanoví se pevnou částkou, procentem, anebo jejich kombinací. Rozeznáváme franšizu odčetenou (spoluúčast) a franšizu integrální. Franšíza odčetená se vždy odečítá od celkové výše plnění. Do její výše se plnění neposkytuje. Franšíza integrální se od plnění neodečítá, do její výše se však plnění neposkytuje.
- **havarijní pojištění** - pojištění motorových vozidel jak pro případ škod, jejichž vznik a velikost řidič vozidla nemohl ovlivnit, tak i pro případ škod jím zcela nebo zčásti zaviněných. Automobil, motocykl či přívěs je možno pojistit jednak plným, jednak omezeným havarijním pojištěním. V plném bývá kryto riziko živelní, odcizení, vandalismu a havárie. Z pojištění bývá vyloučeno funkční namáhání, přirozené opotřebení, nesprávná obsluha nebo údržba, řízení osobou bez řidičského oprávnění a podobně. V omezeném havarijním pojištění bývá pojištěno pouze živelní riziko a odcizení vozidla, přičemž bývá rozlišováno odcizení celého vozidla a jeho části či vybavy.
- **indexová doložka** - Indexová doložka způsobuje každoroční zvyšování pojistné částky (včetně pojistných částek doplňkových pojištění sjednaných v pojistné smlouvě) i sjednaného pojistného. Aktualizace se provádí podle růstu indexu spotřebitelských cen, který je vyhlášován Českým statistickým úřadem. Je prováděna k výročnímu dni počátku pojištění za předpokladu, že zveřejněný index vzrostl od uzavření pojistné smlouvy, případně od naposledy provedení nového vyměření, nejméně o 4%.
- **kapitalizace** - jedna z forem akumulace kapitálu; zvýšení základního kapitálu o zisky a rezervy
- **kapitálové životní pojištění** - je kombinací pojištění a spoření. V případě smrti pojištěné osoby vyplatí pojišťovna pojistné plnění osobám oprávněným v pojistné smlouvě (oprávněné osoby). V případě dožití poskytuje pojistné plnění pojištěnému.
- **karenční lhůta** - sjednaná denní dávka je vyplácena od určitého dne pracovní neschopnosti tj. po uplynutí karenční doby. Záleží na klientovi, jakou délku karenční doby si sjedná, resp. od kterého dne chce pobírat sjednanou denní dávku. Přitom platí, že čím kratší karenční doba, tím vyšší pojistné.
- **likvidátor** - pracovník pojišťovny, který provádí likvidaci pojistných událostí, tedy určuje míru oprávněnosti nároku klienta a na základě propočtu stanoví výši pojistného plnění.
- **malus** - znevýhodnění pojištěného formou přírůžky k pojistnému například za vyšší než průměrnou četnost pojistných událostí. Je opakem bonusu.
- **nadpojištění, přepojištění** - nesmí nastat - jednalo by se o stav, kdy pojistná částka, dohodnutá v pojistné smlouvě je větší, než pojistná hodnota pojištěného předmětu
- **následné pojistné** - druhá a každá další platba pojistného
- **odbytné** - všeobecné pojistné podmínky pro pojištění osob či pojistná smlouva stanoví předpoklady, za nichž vzniká právo na zrušení pojištění s výplatou odbytného. Odbytné je částka, na niž má nárok ten, kdo s pojistitelem uzavřel pojistnou smlouvu, a to na základě jeho žádosti zrušení životního nebo důchodového pojištění při splnění stanovených podmínek. Výplatou odbytného pojištění zaniká
- **oprávněná nebo obmyšlená osoba** - fyzická nebo právnická osoba, které smrtí pojištěného vznikne právo na pojistné plnění. Není-li určena v pojistné smlouvě, stanovuje se podle § 817 Občanského zákoníku.
- **plnění** - částka, kterou je pojišťovna povinna vyplatit, dojde-li k pojistné události

- **podíl na zisku** - tento nárok současná právní úprava výslovně neupravuje. Vodítkem je však ustanovení § 13 odst. 1 zák. č. 185/1991 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů, z něhož vyplývá, že všeobecné pojistné podmínky musí obsahovat principy, podle kterých se pojištění budou podílet na přebytecích pojistného, tedy i formu nároku na podíl na zisku. I když se tato úprava vztahuje na všechna pojištění, má největší význam v životním pojištění. Pojistitelé zejména u životních a důchodových pojištění poskytují podíl na zisku, popř. podíl na výnosech z umístění prostředků rezerv nebo tzv. valorizaci, a to v závislosti na dosažených hospodářských výsledcích
- **podpojištění** - stav, kdy pojistná částka dohodnutá v pojistné smlouvě je nižší, než je pojistná hodnota pojištěného majetku
- **pojištění odpovědnosti za škody** - pojištění pro případ, že pojištěný způsobí škodu třetím osobám. Má pak právo, aby v případě takové události za něho pojišťovna tuto škodu uhradila. Nejvýznamnějším pojištěním tohoto druhu je pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel nazývané povinné ručení
- **pojistitel** - pojišťovna
- **pojistka** - doklad o pojištění, viz pojistná smlouva
- **pojistná částka** - v pojistné smlouvě dohodnuté nejvyšší plnění z pojistné události, event. z několika pojistných událostí za určité časové období. Může být využívána i jako základ pro výpočet pojistného. V pojištění osob je základem pro stanovení výše pojistného plnění
- **pojistná doba** - časové vymezení trvání vztahu mezi pojišťovnou a klientem
- **pojistná smlouva** - dvoustranný právní úkon, na jehož základě vzniká smluvní pojištění fyzických a právnických osob. Ve smlouvě by měl být druh pojištění, předmět pojištění, výše plnění, popřípadě způsob jeho určení, výše inkasovaného pojistného, způsob placení pojistného a jeho splatnost
- **pojistná událost** - nahodilá skutečnost, se kterou je spojen vznik povinnosti pojistitele plnit. Její konkretizaci určují všeobecné pojistné podmínky a smluvní ujednání.
- **pojistné** - úplata za poskytování pojistné ochrany. Pojistné je obvykle placeno opakovaně v dohodnutých pojistných obdobích (běžné pojistné) nebo u některých pojištění najednou za celou pojistnou dobu (jednorázové pojistné). Pojistné je povinen platit pojistník.
- **pojistné období** - časové období, na které se pojištění sjednává. Pokud v jeho průběhu dojde k pojistné události, vzniká také povinnost pojistitele plnit
- **pojistné plnění** - vyplacená náhrada škod
- **pojistné podmínky** - vymezení rizik, které se pojišťovna zavazuje krýt. Všeobecné pojistné podmínky se týkají všech nebo více druhů pojištění a zvláštní podmínky se vztahují jen na konkrétní druhy pojištění. Další podrobnosti jsou obsahem pojistné smlouvy, v níž mohou být i ujednání odchylná od standardních pojistných podmínek.
- **pojistně-technická rezerva** - daňově uznané volné peněžní prostředky určené k použití v budoucím účetním období, resp. v budoucích pojistných obdobích. Smyslem používání technických rezerv je zabezpečit, aby hospodářské výsledky daného účetního období nebyly zkreslovány náklady nebo výnosy věcně patřícími do jiného účetního období. Technické rezervy nahrazují dřívější účelové pojistné fondy, zejména základní rezervní fond a fond rezerv životního pojištění.
- **pojistník** - ten, kdo uzavřel s pojistitelem pojistnou smlouvu. Má právo dispozice s pojistnou smlouvou a povinnost platit pojistné.
- **pojištěný** - osoba, na jejíž majetek, život, zdraví nebo odpovědnost za škodu se pojištění vztahuje
- **povinné ručení** - Obecně zařité označení povinně smluvního pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při provozu vozidla
- **provize** - odměna, kterou vyplácí pojišťovna zprostředkovateli za získání klienta. Vyměřuje se obvykle ze získaného pojistného.
- **přípojištění** - pojištění, které lze sjednat jednou pojistnou smlouvou s jiným (hlavním) druhem pojištění. S tímto hlavním druhem pojištění však netvoří jeden celek.
- **regres** - postih ze strany pojišťovny, značící právo pojišťovny na náhradu částek, které vyplatila z pojištění majetku nebo odpovědnosti za škody. Tato práva mohou směřovat vůči pojištěnému, nebo vůči třetím osobám, jestliže porušili své povinnosti a pokud toto porušení mělo vliv na zvětšení rozsahu pojistné události, způsobil-li pojištěný škodu následkem opilosti, atd.
- **renta** - důchod z pojištění odpovědnosti za škody, jedna součást náhrady škody za zdraví. Představuje náhradu nadále ucházejícího výdělků po skončení pracovní neschopnosti, eventuálně nákladů na výživu pozůstalých.
- **riziko** - nahodilá, nenadálá událost, která pro většinu lidí znamená určitý projev nejistoty, zejména ve vztahu k výsledku dané situace
- **roční pojistné** - pojistné, které pojistník zaplatil za rok pojištění. Nutno odlišit roční netto pojistné, které na rozdíl od ročního pojistného neobsahuje področní přírážky
- **spoluúčast** - v pojistných smlouvách se sjednává spoluúčast pojištěného na škodě, o jejíž výši se pak snižuje pojistné plnění.
- **státní dozor** - úkolem státního dozoru v pojišťovnictví je kontrola, zda založení a vedení pojišťovny poskytují záruku splnitelnosti převzatých závazků v zájmu ochrany spotřebitele.
- **storno** - předčasné ukončení pojištění. Nutno odlišit od odkupu životních pojištění, což je sice také předčasné ukončení, ale není to storno.
- **škodní událost** - skutečnost, ze které vzniká škoda a která by mohla být důvodem vzniku pojistné události
- **vinkulace pojištění** - vázání výplaty pojistného plnění na dohodnuté podmínky, zpravidla ve prospěch věřitele pojištěného. Jde o zastavení pohledávky, jejímž předmětem je pojistné plnění
- **vstupní věk** - věk pojištěného, zjištěný jako rozdíl mezi rokem vzniku pojištění a rokem narození pojištěné osoby

- **všeobecné pojistné podmínky** - úprava podmínek pojištění konkrétního pojistitele, která podléhá schválení orgánem státního dozoru nad pojišťovnictvím. Jejich povinný obsah stanoví § 13 zákona o pojišťovnictví. Tvoří nedílnou součást pojistné smlouvy
- **výpověď** - každý účastník může pojistnou smlouvu vypovědět do dvou měsíců po jejím uzavření. Výpovědní lhůta činí 8 dní. Pojistník může pojistnou smlouvu vypovědět písemně nejméně 6 týdnů před koncem každého pojistného období, nejdříve však poté, kdy bylo zapláceno pojistné alespoň za jeden rok. Pojistitel může od smlouvy v případě, že zjistí nepravdivé či neúplné zodpovězení písemných dotazů. Právo odstoupení může pojistitel uplatnit do tří měsíců ode dne, kdy tuto skutečnost zjistil.
- **začátek pojištění** - den kdy začíná pojištění, tj. datum sjednané na pojistné smlouvě
- **zajistitel** - přebírá část rizika, kterou by jinak nesl prvopojistitel sám. Cenou za poskytnutí zajistné hodnoty je zajistné, které platí prvopojistitel zajistiteli
- **zajištění** - je pojištění rizika převzatého přímým pojistitelem (prvopojistitelem/pojišťovnou) jiným právnickým subjektem (jinou pojišťovnou, specializovanou zajišťovnou) neboli zajistitelem s cílem zmenšení dopadu možných škod
- **zánik, zrušení** - podobně jako u ostatních smluv, pojištění zaniká dohodou smluvních stran. Dohoda se uzavírá písemně a kromě termínu zániku pojištění obsahuje způsob vzájemného vyrovnání závazků. Nejčastějším způsobem zániku pojištění, je uplynutí doby, na kterou bylo sjednáno
- **zelená karta** - doklad o pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel, který je platný v zahraničí. Vydává ho příslušná pojišťovna. Řidiči mohou mít bez zelené karty problémy už při vstupu do některých zemí - její platnost se totiž někdy kontroluje už na hranicích. Na základě jejího předložení provede zahraniční pojišťovna likvidaci škod způsobených třetím osobám provozem motorového vozidla a poskytne mu právní pomoc